

Pål Jonson: Tal vid Folk och Försvars Rikskonferens 2026

Talare
Pål Jonson
Försvarsminister

Datum
12 januari 2026

Plats
Sälen

1 Ers majestät

Ers kungliga höghet

5 Mina damer och herrar

Omvärldsläget är ännu mer allvarligt och hotfullt än när vi möttes här i fjol. Det mörknar vid horisonten både i öster och väster.

10 Samtidigt har Sverige blivit ett starkare land de senaste åren.

Beröringsångesten med Nato, underinvesteringar i försvaret och ett blygsamt Ukrainastöd tillhör det förgångna.

15 Sedan 2022 har Sverige gått:

Från militär alliansfrihet till att nu ta ansvar för säkerheten i vårt närområde genom omfattande styrkebidrag till Nato i Finland, i Lettland, i Polen och på Östersjön.

20 Från att ha underinvesterat i försvaret till att öka anslagen från 75 miljarder kr till 175 miljarder kr i år.

Från att nio månader in i kriget ha lämnat ett militärt stöd till Ukraina på ca tre miljarder kr till att nu ha beslutat om stöd på över 90 miljarder kr. Sverige lämnade ett av de allra största Ukrainastöden i världen under 2025.

25 Från att ha varit ett land där försvarsindustrin emellanåt haft svårt på exportmarknaderna utan till exempel en enda Gripenaffär på över 10 år. Till att nu vara en av Europas viktigaste vapensmedjor som sålt JAS Gripen till Thailand, Ungern, Colombia och sannolikt snart Ukraina. Dessutom Global Eye till Frankrike, ubåtar till Polen, Archer till Storbritannien och Lettland,

samt över 1000 nya stridsfordon 90 till 10 länder.

Detta är några skäl till att Sverige nu är en hörnsten i det gemensamma försvaret av norra Europa, tillsammans med våra allierade i Nato och EU. Det är en historisk förändring. Och den omläggningen har skett under regeringens
35 ledarskap, men oftast i bred politisk enighet i Sveriges riksdag. Politiken ger inriktningen och skapar förutsättningar, men det är alla hårt arbetande människor i totalförsvaret som utför själva jobbet.

Jag vill rikta ett varmt tack för era insatser att hålla Sverige säkert i dessa
40 orostider.

Uppbyggnaden av totalförsvaret är den största och snabbaste samhällsomvandlingen som Sverige genomgått på flera decennier. Men upprustningen sker inte i ett vacuum. Starka statsfinanser och politisk stabilitet
45 lägger grunden för all framgångsrik försvarspolitik. Det gör att Sverige, till skillnad från många andra länder, både har råd att investera i sitt försvar och ge ett starkt stöd till Ukraina.

Även efter valet i september måste Sverige ha en regering som prioriterar
50 försvaret och som är enig i dessa frågor. För omläggningen av försvarspolitik är långt ifrån klar. Jag ser två områden som helt avgörande för förstärkningarna av försvaret.

För det första: krigsförbanden utgör kärnan i vår försvarsförmåga. De måste bli
55 starkare och de måste bli fler. Det kräver att de är bemannade, utrustade och samövade.

I alla personalkategorier ligger Försvarsmakten redan nu över nivåerna i det senast försvarsbeslutet. Det är bra. Personalen är kärnan i försvaret. Den
60 behöver både erkännande och ersättning. Därför har regeringen höjt dagersättningen till värnpliktiga, hemvärnssoldater och officersaspiranter.

De frivilliga försvarsorganisationerna spelar en viktig roll för uppbyggnaden av försvaret. Det är till exempel inspirerande att Frivilliga flygkåren utvecklat en ny
65 drönarkår. Försvarsmakten borde använda frivilligorganisationerna ännu mer. Vi stärker förutsättningarna för det. Idag kan vi berätta att regeringen höjer uppdrag ersättningen till dessa organisationer med ca 20 procent för 2026.

70 Fokus på krigsförbanden innebär också fokus på rätt materiel, till rätt plats och i rätt tid. Regeringen har tredubblat bemyndigandet för materielbeställningarna från 92 miljarder till 289 miljarder kronor under de senaste åren. Under året kommer tempot i upprustningen att öka ytterligare genom bland annat anskaffning av nya ytstridsfartyg, luftvärn, raketartilleri och kryssningsrobotar.

75 Men beställningar är en sak, snabba leveranser från industrin till krigsförbanden en annan. Här vill jag ge den samlade europeiska och svenska försvarsindustrin en utmaning.

80 Produktionsförmågan måste öka ännu mer, leveranstiderna måste minska och kostnadskurvorna måste brytas. När vi köper mer och fler så måste det helt enkelt bli billigare, inte dyrare. De företag som inte hörsammar detta kommer att bli irrelevanta för försvarets behov och riskerar att väljas bort. I gengäld behöver myndigheterna lägga både snabbare och längre beställningar. Här finns
85 det en förbättringspotential på båda sidor.

Vi har alla ett gemensamt ansvar att skynda på upprustningen av Sverige.

För det andra, ett starkt och modernt svenskt försvar kräver att ny teknik når
90 krigsförbanden mycket snabbare.

Kriget i Ukraina har visat att förmågan att snabbt utveckla, massproducera och förbandssätta ny teknik är helt avgörande. Ingen vet exakt hur nästa krig kommer att gestalta sig. Men en sak är säker: Framtidens slagfält kommer i
95 högre grad att präglas av obemannade system och långräckviddig bekämpning. Den som inte hörsammar detta kommer att vara död eller utslagen. Kriget är som bekant en grym läromästare.

På förra årets Rikskonferens presenterade jag GNADD-projektet, som på kort
100 tid utvecklat autonoma drönarsvärmar för det svenska försvaret. Jag kan idag berätta att regeringen precis beslutat om en drönarsatsning om 4 miljarder kr för att snabbt anskaffa olika sorters obemannade system till samtliga försvarsgrenar.

105 Drönarsatsningen innefattar långräckviddiga patrullrobotar för bekämpning, spaningsdrönare och luftburen telekrigsförmåga. Men även sjödrönare för minröjning och havsövervakning. Allt ska vara levererat inom två år.

110 Det görs även en satsning på 1,3 miljarder på Sveriges rymdförmåga med ett
totalt militära satelliter som bland annat kommer att öka effektiviteten i våra
obemannade system och kryssningsrobotar.

Avslutningsvis,

115 Till det växande hotet från Ryssland lägger vi nu också en ökad amerikansk
oförutsägbarhet. En uppenbar slutsats är att Europa måste ta större ansvar för
vår egen och Ukrainas säkerhet. Därför har regeringen avsatt 80 miljarder kr
under de kommande två åren för Ukrainastödet.

120 Stödet stärker också svensk förmåga. Genom stödet bygger vi upp en starkare
produktionsförmåga för t.ex. ammunition, skyddsmasker och
drönartillverkning. Och samtidigt lär vi oss mycket, inte minst när det kommer
till snabb utbildning och förbandssättning. Allt det vi gör i det militära stödet
125 för Ukraina - det gör vi på veckor och månader, i stället för på år och årtionden
som ofta varit fallet här hemma.

Så låt oss alla inspireras av det enormt uppskattade och effektiva stöd som
Försvarmakten, FMV och FOI lämnat till Ukraina. Och låt oss även ta med oss
130 lärdomarna av hur en snabbare försvarsuppbyggnad kan gå till.

För vi måste helt enkelt snabbare och effektivare omsätta pengar och beslut i
reell och handfast försvarsförmåga också här hemma.

135 I orostider är det som bekant fara i dröjsmål.

Tack för er uppmärksamhet!

Källa

140 <div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-01-13)</div>

Taggar

Folk och försvars rikskonferens, Moderaterna, Politiska tal

URI

145 <https://www.svenskatal.se/tale/pal-jonson-tal-vid-folk-och-forsvars-rikskonferens-2026>